

T.C.
ADALET BAKANLIđI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.HİG.0.00.00.02/010.06.02/3

20/01/2006

Konu : Avukatlar hakkında yürütülen
disiplin işlemleri

GENELGE
No:103

1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlar hakkında barolarca yürütülen disiplin işlemleri ile ilgili olarak uygulamada bazı aksaklıkların ortaya çıktığı görülmektedir.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 1 inci ve 2 nci maddelerinde açıkça ifade edildiği üzere, avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olup; yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukatlar, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasına katkı sağlamak amacıyla görev yaparlar.

Bu önemli kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesinin temin ve takibinde, avukatların meslek kuruluşu olan barolara ve Türkiye Barolar Birliğine önemli görevler verildiği gibi, mesleğin gereklerine ve kanunlara aykırı davranışı görülen avukatlar hakkında disiplin işlemi yapma yetkisi de tanınmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununda, baro yönetim ve disiplin kurullarının bir kısım kararlarına karşı Cumhuriyet savcısına itiraz hakkı tanınmış, Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurullarının itiraz üzerine verdiği bir kısım kararlar Bakanlığımızın onayına tabi tutulmuş, ayrıca barolar ile Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarının ve mali işlemlerinin denetimi konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir. Avukatlık Kanununun öngördüğü söz konusu yetki ve görevlerin gereği gibi yerine getirilebilmesi açısından, barolarca ve Türkiye Barolar Birliğince yürüten disiplin işlemlerinin ve verilen kararların titizlikle takip edilmesi önem arz etmektedir.

Bu itibarla;

1) Avukatların görevlerine ilişkin olmayan ve genel hükümlere göre kovuşturma yapılan suçlarıyla ilgili olarak Cumhuriyet başsavcılıklarınca verilen takipsizlik kararlarının ve iddianamelerin; kamu davası açılması halinde ise yargılama sonucunda verilecek kararların kesinleşme şerhini ihtiva eden onaylı birer örneğinin avukatın kayıtlı olduğu baroya ve Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesi.

2) Avukatlık Kanununun 63 üncü maddesi uyarınca soruşturma yapılırken, soruşturmanın genel hükümlere göre yapılacağına nazara alınması.

3) Avukatların görevlerine ilişkin suçlarda ise, Bakanlığımızca Avukatlık Kanununun 58 inci maddesine göre soruşturma, 59 uncu maddesine göre de kovuşturma izni verilmesi gerektiğinden, Ceza İşleri Genel Müdürlüğünce disiplin yönünden Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne intikal ettirilen ve ilgili avukatın baroya kayıtlı olduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen düşünce örnekleri üzerine;

a) Düşünce örneklerinin disiplin yönünden gereğinin yapılması için avukatın kayıtlı olduğu baroya tevdi.

b) Ceza işlemleri yönünden, kovuşturma izni verilmesi halinde ağır ceza mahkemesi tarafından verilecek olan son soruşturmanın açılmasına ya da açılmamasına dair kararların, ceza davası açılması durumunda yargılama sonucunda verilecek olan kararların kesinleşme şerhini ihtiva eden onaylı birer örneğinin avukatın kayıtlı olduğu baroya ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesinin temini, ayrıca tutuklama kararı verilmesi halinde derhal baroya ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne bilgi verilmesi.

4) Avukatlar hakkında devam eden ceza davalarının takibi yönünden, devlet aleyhine işlenen suçlar, yasa dışı örgüt mensuplarına yardım ve yataklık, örgüt mensupları adına basın açıklaması yapmak gibi suçlarla ilgili davalarda her duruşma sonrası davanın safahatı hakkında bilgi verilmesi; diğer suçlarla ilgili davalarda ise ceza davasının açıldığı bilgisi verildikten sonra her duruşma sonucunda yargılamanın safahatı hakkında bilgi verilmesine gerek olmayıp, yargılama sonucunda verilen kararın kesinleşme şerhini ihtiva eden onaylı bir örneğinin gönderilmesinin temini.

5) Devam eden disiplin soruşturmaları ve kovuşturmaları yönünden:

a) Barolara intikal eden disiplin başvurularının sürüncemede bırakılarak zamanaşımına uğratılmasının ve ihbar veya şikayetlerin sonuçsuz kalmasının önlenmesini teminen, soruşturma ve kovuşturmaların Avukatlık Kanununun 141 ve 144 üncü maddelerinde öngörülen bir yıllık sürede sonuçlandırılması için disiplin işlemlerinin takibine yönelik hususlarda özenli davranılması.

b) Disiplin işlemlerinin safahatı hakkında bilgi veren bazı baroların, ceza davası sonuçlanıp kesinleştiği halde "ceza davasının sonucu beklenmektedir" şeklinde cevap verdikleri görüldüğünden, barolardan gelen yazıların Cumhuriyet başsavcılıklarınca tutulan dosyalardaki bilgilere göre kontrol edilerek, ceza davasının sonuçlandırıldığı tespit edilmesi halinde disiplin yönünden de soruşturma veya kovuşturmanın sonuçlandırılması için yasal gereğinin yerine getirilmesi.

c) Disiplin işlemleri sırasında, şikayet veya ihbara dayanak olan veya incelenmesine lüzum görülen dava veya icra dosyalarının yetkili baro organlarıca istenmesi ve gerekli masrafların karşılanması halinde, istenilen dosya derdest ise ve aslının gönderilmesi takip işlemlerinin veya yargılamanın aksamasına neden olabilecekse, dosya içerisindeki tüm belgelerin onaylı fotokopilerinin; dosyanın sonuçlanmış olması halinde ise içerisindeki kıymetli evrakın aslının alıkonulup onaylı fotokopilerinin, diğer belgelerin de asıllarının dosya halinde dizi pusulasına bağlanarak gönderilmesi.

d) Avukatlık Kanununun 154 üncü maddesinde düzenlenen işten yasaklamanın zorunlu olduğu hallerin bulunması halinde, işten yasaklama sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde disiplin kurulunca işten yasaklama kararı verilip verilmediğinin titizlikle takip edilmesi, iki ay içinde disiplin kurulunca işten yasaklama kararı verilmemesi halinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca doğrudan işten yasaklama kararı verilebilmesi için keyfiyetin en kısa zamanda Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına bildirilmesi.

6) Bir avukat hakkında birden fazla ceza ve disiplin soruşturmasının bulunması halinde bunların her birinin ayrı ayrı takibi gerektiğinden, Cumhuriyet başsavcılıklarınca her şikayet için ayrı bir dosya tutulması, Bakanlığımızla yapılacak yazışmalarda müştekinin de adı yazılarak muhtemel karışıklıkların önüne geçilmesi.

7) Barolar ve avukatlar hakkında kanunî gereğinin ifası için Cumhuriyet başsavcılıklarına gönderilen Bakanlık yazılarının üst yazıyla muhatabına gönderilerek tebliği yerine, yazı içeriğinde bahsedilen konunun intikal ettirilmesi.

8) Avukatlar hakkındaki disiplin soruşturması ve kovuşturması sonucunda verilen kararların Cumhuriyet başsavcılıklarına tebliğinde Avukatlık Kanununun 183 üncü ve Tebligat Kanununun 43 üncü maddesi hükümlerinin göz önünde tutulması, herhangi bir şekilde muttali olunan kararların Cumhuriyet başsavcılıklarına tebliğ edilmediğinin tespiti halinde de tebligat eksikliğinin giderilmesi için yasal gereğinin yapılması, tebligatı alan Cumhuriyet savcısının adını soyadını ve sicil numarasını yazıp tarih attıktan sonra tebliğ evrakını imzalaması,

9) Baro yönetim kurullarınca verilen disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararlar ile disiplin kurullarınca verilen kararların, dayanağı dosyalar ile birlikte incelenerek, verilen kararların Avukatlık Kanunu uyarınca eyleme uygun olup olmadığına denetlenmesi, usûl ve kanuna uygun olmayan kararlara itiraz edilmesi, bu konuda özellikle:

a) Avukatlık Kanununun 5/a maddesinde belirtilen suçlardan mahkumiyet halinde, aynı Kanunun 136/1 inci maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezası verilmesi, ayrıca 74/1 inci maddesine göre baro yönetim kurulunca, ruhsatnamenin iptaline ve bir daha yazılmamak üzere baro levhasından silinmesine karar verilmesi gerektiğinin göz önünde tutulması,

b) Bakanlığımızın ve Türkiye Barolar Birliğinin uygulamaları dikkate alınarak gereksiz itirazlardan kaçınılması, örneğin bazı Cumhuriyet başsavcılıklarınca, yönetim kurullarının disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı ceza davasının sonucunun beklenmediği gerekçesiyle itiraz edildiği, oysa Avukatlık Kanununun 140/2 nci maddesi uyarınca disiplin soruşturmasında ceza davasının sonucunun beklenmesi zorunluluğu bulunmadığı, bu zorunluluğun disiplin kurulunca yürütülen kovuşturma işlemleri için söz konusu olduğunun nazara alınması,

c) İtiraz hakkının kullanılması halinde Avukatlık Kanununda öngörülen onbeş ve otuz günlük yasal sürelerle titizlikle uyulması, itiraz dilekçesinin ve soruşturma dosyasının Türkiye Barolar Birliğine doğrudan gönderilmeyip, ilgili baro aracılığıyla gönderilmesi, itirazın süresinde yapılıp yapılmadığının tespiti açısından itiraz dilekçesinin baroya tevdiinde mutlaka

Sayı : B.03.0.HİG.0.00.00.02/010.06.02/3

kayıt tarih ve sayısının alınması, itiraz dilekçelerinin iki suret hazırlanarak tarih ve kayıt numarasını ihtiva eden bir örneğinin saklanması,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan